

מ"ת 58151/03/18 - מדינת ישראל נגד נתנאל חסון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 58151-03-18 מדינת ישראל נ' חסון (עציר)

לפני	כבוד השופט גרשון גונטובניק
מבקשים	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד ביאלין אלעזר, הדר צור ותמר טייטלבוים
נגד	
המשיב	נתנאל חסון (עציר)
	ע"י ב"כ עו"ד ירום הלוי

החלטה

לפני בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. נוכח הסכמה לקיומן של ראיות לכאורה ולעילת מעצר, השאלה בה יש להכריע היא האם מתחייב, בנסיבות העניין, להורות בהליך זה על מעצר מאחורי סורג ובריח.

1. נגד מר נתנאל חסון (להלן: **המשיב**) ונגד מר שמעון שלום (קראקוקלי)(להלן: **נאשם 2** או **הנאשם האחר**) הוגש לבית משפט זה כתב אישום (ת"פ 58213-03-18).

על פי כתב אישום קיימת היכרות מוקדמת בין הנאשמים. למשיב קשרי משפחה עם חייל, ששירת בעת הרלוונטית בבסיס ברמת הגולן (להלן: **החייל**). הנאשם האחר מכיר היכרות מוקדמת את מר בהא מדאח (להלן: **מר מדאח**). עובר ליום 3.8.17 סיכמו הנאשם האחר ומר מדאח למכור נשק למר כטייר עודה, תושב ג'לג'וליה (להלן: מר **עודה**).

המשיב והנאשם האחר קשרו קשר לגניבת נשק מבסיסו של החייל. במסגרת הקשר ולשם קידומו המשיב הצטלם כשהוא מחזיק בנשקו האישי של החייל - רובה מסוג "תבור", ושלה התמונה לנאשם האחר. מר בהא שלח התמונה ל-א.א., שפעל עבור מר עודה. במסגרת הקשר ולשם קידומו, ביום 10.9.17 בסמוך לשעה 22:16 נסעו הנאשמים ברכבו של המשיב (להלן: **הרכב**) מבני ברק לבסיסו של החייל, ועל פי הכוונתו. כעבור כשלוש שעות (בסמוך לשעה 01:14 ביום 11.9.17) הגיעו הנאשמים לבסיס, ושם גנבו הנאשמים והחייל מחדרם המשותף של החייל ושל חייל אחר, רובה סער מסוג "מיקרו תבור". הנאשמים עזבו המקום ברכב כשהם מחזיקים בנשק, ונסעו בחזרה לכיוון בני ברק. בדרכם חזרה, בסמוך לשעה 03:38, הטמינו הנאשמים את הנשק באזור תחנת דלק.

בהמשך לאמור נפגשו ביום 11.9.17 בסמוך לשעה 14:40 הנאשם האחר ומר בהא יחד עם א.א. ושני אחרים בתחנת הדלק, שם הנאשם האחר ובהא מסרו הנשק ל-א.א. ולאחרים.

על פי כתב האישום "**במעשיהם האמורים לעיל, קשרו הנאשמים קשר לגניבת נשק ועשיית עסקה בנשק,**

נשאו והובילו נשק בלא רשות על פי דין וכן סחרו בנשק או עשו בו עסקה אחרת, בלא רשות על פי דין. בנוסף, הנאשמים נטלו ונשאו דבר הניתן להיגב, בלי הסכמת הבעלים, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, כשהם מתכוונים בשעת הנטילה לשלול את הדבר מבעלו שלילת קבע" (פסקה 12 לכתב האישום).

על רקע זה הואשמו המשיב והנאשם האחר בעבירות סחר בנשק, עבירה לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, התשל"ז-1973 (להלן: **חוק העונשין**); נשיאה והובלה של נשק, עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; קשר לפשע (סחר בנשק) - עבירה לפי סעיף 499(א1) יחד עם סעיף 144(ב2) לחוק העונשין; וגניבה, עבירה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת את הבקשה שלפני למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

לשיטת המשיבה, עומדות לימינה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב, ובהן מחקרי תקשורת המלמדים על שיחות רבות בין המשיב לבין החייל, המאכנים את מכשיר הטלפון שלו בדרך לבסיס ברמת הגולן ובחזרה; קיים תיעוד של הרכב נוסע במסלול הרלוונטי בשני כיווני התנועה; קיים תיעוד לפיו הרכב התעכב בקטע הכביש בו נמצאת תחנת הדלק, בה נעשתה העסקה מאוחר יותר; אותו רכב נמכר קודם לכן לאמו של המשיב ללא העברת בעלות וישנן ראיות כי המשיב נהג בו בעת הרלוונטית; האזנות סתר לטלפון של מר עודה, וממצאים מתוך הטלפון עצמו; ממצאים מתוך הטלפון של עד המדינה א.א.; הודעות החייל; האזנות סתר לטלפון של המשיב, ממנו עולה שהוא ואמו ניסו להרחיק את המשיב מקשר לרכב; הודעות עד המדינה א.א. - שהיה חבר בארגון הפשיעה בראשו עמד מר עודה, וסיפר שקיבל ממר מדאח את תמונת הנשק, ובהוראת מר עודה בוצעה העסקה בנשק עם מר מדאח ועם הנאשם האחר. עוד העיד כי הנשק הגיע לידי מר עודה, שירה מספר רב של קליעים כדי לוודא תקינותו.

המבקשת מצביעה על כך שקמה נגד המשיב חזקה בדבר עילת מעצר מכוח סעיף 21(א1)(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: **חוק המעצרים או החוק**), שכן מיוחסות למשיב עבירות נשק. המשיב שמר על זכות השתיקה בחקירותיו, נתון המוסיף למסוכנות הנשקפת ממנו. הנשק שעמד בלב העסקה הוא התקפי ואוטומטי, העסקה עצמה הייתה מתוכננת, ומלמדת על נחישות הנאשמים להוציאה אל הפועל. הנשק הוצא מרשות צה"ל והועבר לחברי ארגון פשיעה, ועד היום הזה לא נמצא. גם נתון זה צריך להילקח בחשבון שעה שנבחנת מסוכנותו. בנוסף, עומדת לחובת המשיב הרשעה אחת (משנת 2014) בבית הדין הצבאי המחוזי בעבירות של ניסיון לאלימות כלפי ממלאי תפקיד, פציעה והחזקת אגרופן או סכין שלא למטרה כשרה. בגין הרשעתו נדון לחמישה חודשי מאסר בפועל. כמו כן הורשע בעבירה של החזקת אגרופן (ביום 24.11.15) בבית משפט השלום (ת"פ 28459-04-17).

3. הדיון הראשון בבקשה התקיים ביום 27.3.18, ובו דחיתי את עתירת ב"כ המשיב לשלוח את עניינו לבחינת שירות המבחן בטרם הדיון בקיומן של ראיות לכאורה נגדו, והוריתי על מעצרו עד להחלטה אחרת. ביום 10.4.18 קבע חברי, כב' השופט טופף, כי דיון בקיומן של ראיות לכאורה יתקיים ביום 29.4.18. עקב קושי בהשלמת העברת מלוא חומרי החקירה להגנה, החליט כב' השופט טופף (ביום 16.4.18) לשלוח את עניינו של המשיב לבחינת שירות המבחן, טרם הדיון בשלב הראיות לכאורה, מבלי שיהיה בכך כדי לטעת אצל המשיב ציפייה כלשהי.

ביום 23.5.18 התקיים דיון המשך בפני חברתי, כב' השופטת זמיר. בהחלטתה מאותו היום עמדה כב' השופטת

זמיר על כך שהמשיב "מסכים לקיומן של ראיות לכאורה" ו"כל טענותיו בנוגע לראיות יטענו במסגרת ההליך העיקרי". כב' השופט זמיר הוסיפה וצינה כי נתקבלו בעניינו של המשיב שני תסקירי מעצר, שאף אחד מהם לא בא בהמלצה סופית בעניינו, שעה שלא הובהרה סוגיית הראיות לכאורה, ולכן נדרש עוד פרק זמן לקבלת תסקיר משלים וסופי, שיתייחס גם למפקחים אפשריים נוספים על המשיב. דיון המשך נקבע בפני ליום 6.6.18. לקראת מועד הדיון הגיע התסקיר המשלים מטעם שירות המבחן. התמונה העולה מהתסקירים היא מורכבת, אך בסופו של יום בא שירות המבחן בהמלצה לשלוח את המשיב למעצר בית בבית רעייתו.

ביום 6.6.18 שלחתי את עניינו של המשיב לבדיקת התכנות לפיקוח אלקטרוני בכתובת המוצעת, ולאחר התפתחות דיונית נוספת התקיים דיון בבקשה ביום 12.6.18, בו נשמעו טענות הצדדים ונחקרו המפקחים המוצעים על ידי המשיב. המשיב ביקש להגיש טיעון נוסף, והמשיבה הגיבה לטיעון זה, והשלמת טיעון נעשתה היום (19.6.18) ועמה גם חקירתו של המפקח הרביעי והאחרון המוצע על ידי המשיב.

4. המבקשת עותרת למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, וזאת מאחורי סורג ובריא.

היא מצביעה על כך שנוכח קיומן של ראיות לכאורה נגד המשיב בעבירות סחר בנשק, השחרור לחלופת המעצר אינו אלא חריג ביותר. העובדות המתוארות בכתב האישום ונסיבות ביצוע העבירות מלמדות על מסוכנות ברף הגבוה ביותר בסוג זה של עבירות. העבירה בוצעה תוך תכנון מוקדם, וקשריו המשפחתיים של המשיב עם החייל הם שאפשרו את העבירה. הוא היווה את החוליה המקשרת. תמונת המשיב מצולם עם הנשק היא שנשלחה לארגון הפשיעה; הנאשמים נסעו ברכבו של המשיב לבסיס. המשיב היה שותף להסתרת הנשק. לכן, אין כל מקום להפחית מחומרת מעשיו.

אשר לתסקירי שירות המבחן, אין הלימה בין המסוכנות הנשקפת מהמשיב לבין הניתוח של שירות המבחן. קיים פער בלתי מוסבר בין המידע המופיע בתסקירים לבין ההמלצה הסופית. העובדה כי המשיב לא מתמודד עם מעשיו ועם האחריות להם, והעובדה כי יש לו התנהגות פורצת גבולות מחזקות את מסוכנותו. המשיב גם שתק בחקירותיו, נתון המוסיף מסוכנות על מסוכנות, ועל כך יש להוסיף שהנשק לא נתפס. בנוסף, מחומר הראיות עולה כי המשיב היה מעורב בשיחה עם אמו בה תיאמו את הרחקתו מהרכב בו נסע לרמת הגולן. בנוסף ישנן ראיות המראות כי המשיב רמז לחייל שעליו לשתוק. בכל אלה יש גם ביסוס של עילת מעצר מסוג שיבוש, ויש בהן גם להראות שלא ניתן ליתן בו אמון.

מוסיפה המבקשת וטוענת שלפי פסיקתו של בית המשפט העליון לא ניתן בנסיבות אלה להפחית את מסוכנותו של המשיב באופן המצדיק הימנעות ממעצר מאחורי סורג ובריא. לא מתקיימות כאן הנסיבות החריגות המאפשרות שקילת מעצר בפיקוח אלקטרוני. אשר למפקחים, על פי הפסיקה רק בנסיבות חריגות יהיה מקום לאשר בני משפחה כמפקחים על חשודים בעבירות נשק, ולאחר חקירתם הנגדית, והצגת האזנות סתר מחומר החקירה, לא ניתן להטיל עליהם את מלאכת הפיקוח.

5. עמדת המשיב היא שיש לאמץ את המלצת שירות המבחן. על מנת להפחית את המסוכנות הנטענת כלפיו הוא מוכן להישלח למעצר בפיקוח אלקטרוני, בפיקוח המפקחים שהומלצו על-ידי שירות המבחן.

מוסיף המשיב וטוען כי גם לאחר שהודה בקיומן של ראיות לכאורה נגדו, אלה אינן מצדיקות את מעצרו מאחורי סורג ובריא. אין חולק כי הנשק שצולם בתמונה לא היה זה שנגנב, ועסקת הנשק נערכה כשהמשיב לא נכח בה כלל. הראיות נגדו הן נסיבתיות, ועד המדינה לא אמר דבר לגביו. חלקו הפחות מצדיק בחינתה של חלופת מעצר.

על כך יש להוסיף את נסיבותיו האישיות המצדיקות התחשבות מיוחדת. הוא עבר שתי תאונות דרכים קשות לפני גיל 23 בהן נפגע בראשו. הוא עבר הליך שיקום וסובל מבעיות רפואיות שלא אפרט כאן מחמת צנעת הפרט. על כך יש להוסיף את היותו אב לתינוקת בת יומה, וגם נתון זה יש לקחת בחשבון. ועוד יש להתחשב ברקע אישי קשה שגם על אודותיו לא ארחיב. עברו הפלילי מצומצם יחסית, ואין לו עבר בתחום הסחר בנשק.

שירות המבחן ערך עבודה יסודית ביותר, ובסופה המליץ על ארבעה מפקחים, ולא בא בהמלצה שאמו של המשיב תשמש כמפקחת. פסיקתו של בית המשפט העליון מצדיקה בנסיבות העניין הימנעות ממעצר מאחורי סורג וברית. גם העובדה כי המשיב שתק בחקירתו אינה צריכה להוביל למעצרו כאמור. שתיקה אינה מונעת בהכרח שחרור. בנסיבות העניין המשיב הוא בן ערובה, כהגדרת בא-כוחו, נוכח העובדה כי הנשק נמסר לארגון פשיעה, ועל רקע זה יש להבין את שתיקתו.

אשר לטענת המבקשת לחשש מפני שיבוש, הרי שחשש זה לא הועלה כלל בבקשת המעצר, והעלאתו כעת, רק לאחר קיומו של תסקיר, הממליץ על שחרור לחלופת מעצר, אינה ראויה. המשיב טוען ששליחתו בנסיבות העניין למעצר באיזוק אלקטרוני תשקף את האיזון הראוי ואף המתחייב משפטית.

6. עד כאן טענות הצדדים ומכאן להכרעה בבקשה.

7. הצדדים מסכימים לקיומן של ראיות לכאורה, ולכן אניח שהכתוב בכתב האישום מבוסס ראייתי. מכאן קצרה הדרך לביסוס עילת מעצר סטטוטורית בהתאם להוראות סעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים. לפנינו חזקת מסוכנות סטטוטורית, שבדרך הכלל תוביל למעצר הנאשם מאחורי סורג וברית. כפי שציין כב' השופט עמית (בבש"פ 6063/17 אבו-עאבד נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים; 2017 (להלן: עניין אבו עאבד) בפסקה 5 להחלטה):

אין צורך להכביר מילים על התופעה של החזקת נשק וסחר בנשק, וניתן לתמוה על הקלות הבלתי נסבלת בה נשק מועבר מיד ליד. כלי נשק דמוי M-16 כמו זה שביקש העורר למכור, לא נועד לסריגת גרביים, ומי שרוכש אותו עושה זאת לצרכים פליליים מובהקים, וחלילה גם לביצוע מעשי טרור. המלחמה בסחר בנשק היא כנגד כל חוליה בשרשרת, ומי שעוסק בסחר בנשק מוחזק כמי שמודע לכך שהנשק נועד לשמש למטרה מסוימת על ידי ה-end user, אותו משתמש המקבל לידי את הנשק ב"תחנה הסופית". כידוע, "מכת מדינה" וחומרת העבירה אינם מהווים עילת מעצר, אך לעיתים יש בהם אינדיקציה למסוכנות [...]. מכאן הכלל ולפיו בעבירות נשק נקודת המוצא היא מעצר מאחורי סורג וברית נוכח מסוכנותן האניהרנטית [...]. לכן גם קבע המחוקק כי על פי סעיף 22ב(1) לחוק המעצרים, כאשר בעבירות נשק עסקין, יש צורך בטעמים מיוחדים שיירשמו על מנת להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני.

עמדה זו עוברת כחוט השני בפסיקתו של בית המשפט העליון (ראו את החלטת כב' השופט שהם בבש"פ 4323/17 מדינת ישראל נ' סרסור (פורסם במאגרים; 2017 (בפסקה 5 להחלטה)(להלן: עניין סרסור)) "הלכה היא, כי רק במקרים חריגים ניתן יהיה לשלול את המסוכנות, כשמדובר בעבירות נשק, ולהצדיק חלופת מעצר"; עוד ראו את בבש"פ 454/18 בותסאז נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים; 2018 (להלן: עניין בותסאז) בפסקה 16 להחלטת כב' השופט מינץ); ועוד ראו לאחרונה את החלטת כב' השופט ברק-ארז בבש"פ 4244/18

סח'ניני נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים; 2018 בפסקה 24 להחלטה).

8. חזקה זו הינה כבדה, והנטל המוטל על המשיב לסתור אותה הוא כבד. יחד עם זאת, עדיין אין המדובר בחזקה חלוטה. גם כשמוגש אישום בעבירות החמורות שבספר החוקים מחויב בית המשפט ל"עקרון הפגיעה המינימלית", לפיו יש להימנע מפגיעה שאינה הכרחית בזכויותיו של החשוד (בש"פ 1000/05 חסיד נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(6) 385, 391 (2005)). סיכמה את הדברים כב' השופטת ברק-ארז כשפסקה (בבש"פ 5468/14 ניירון נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים; 2014 (בפסקה 12 להחלטה)) "אין ספק כי המעשים המיוחסים לעורר הם חמורים. אין אף מקום לטענה שדין אחד אמור לחול עליו ועל המעורב האחר בפרשה בגדרו של כתב האישום שנסב על השימוש בנשק - לנוכח העובדה שמדובר במי שאך נענה לבקשה להסתרת הנשק, ובסופו של דבר, חשף את הדבר באופן שהוביל למסירתו לרשויות. יחד עם זאת, כידוע, כל מקרה נבחן לגופו ומצוות המחוקק היא שאף כאשר מדובר בנאשמים בעבירות חמורות תיבחן השאלה האם תיתכן חלופת מעצר שתאיין את המסוכנות הנשקפת מהם. בהקשר זה, ראוי לציין כי לא אחת נבחנה השאלה של שחרור לחלופת מעצר של מעורבים בעבירות נשק, אף כאשר היה מדובר בנאשמים שיוחסו להן עבירות חמורות מאלה שמיוחסות לעורר."

9. ואכן, ניתן למצוא דוגמאות בפסיקתו של בית המשפט העליון למימוש עקרון הפגיעה המינימלית גם שעה שעל הפרק עמדו אישומים בעבירות חמורות של סחר בנשק, ועבירות קרובות אחרות. כך:

(א) בבש"פ 5419/16 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם במאגרים; 2016)(להלן: עניין פלוני) ציין כב' השופט מזוז (בפסקה 10 להחלטה):

אכן, עבירות נשק מקימות עילת מעצר סטטוטורית מכוח חזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים, בהיותן נמנות על עבירות הביטחון המנויות בסעיף 35(ב) לחוק זה. אין גם צורך להדגיש את המסוכנות הנובעת מעבירות נשק, העלול לשמש לפעילות עבריינית, כמו גם לפעילות של טרור, שעל כן נקודת המוצא היא שעבירות נשק מצדיקות בדרך כלל מעצר מאחורי סורג ובריח [...]. עם זאת, אין באמור כדי לשלול את חובתו של בית המשפט לבחון אם "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שחרור בערובה" (סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים, שכן עבירות אלה מכילות מנעד רחב של חומרה, ויש לבחון כל מקרה לנסיבותיו.

בנסיבות המקרה שם הואשם המשיב בכך שקשר קשר עם שני נאשמים נוספים לרכישת רובה מנאשם נוסף ולמכירתו, לאחר השבחתו, במחיר גבוה יותר; המשיב הואשם גם בכך שביקש מנאשם נוסף שירכוש עבורו תחמושת לנשק, והחזיק בנשק טעון יחד עם נאשם נוסף, אחיו הצעיר, והורה לו לשמור עליו עד שיגיע אחר לאסוף אותו.

הנה כי כן, מדובר במקרה שניתן לומר לגביו כי מידת המסוכנות של המשיב שם לא הייתה פחותה מזו של המשיב שלפניי. בנוסף, עמדה לחובתו הרשעה קודמת בעבירת נשק, וכלי הנשק עליהם דובר בשניים מן האישומים המיוחסים לו לא אותרו.

שירות המבחן המליץ לשחררו למעצר בית. כב' השופט מזוז ציין כי במקרה זה ניתן אכן לשקול שחרור

לחלופת מעצר (פסקה 12 להחלטה), אך לא בבית הוריו של המשיב, כפי שהורה בית המשפט המחוזי. יש לזכור כי באותו המקרה שירות המבחן העריך כי "המשיב ממשיך לקיים קשרים עם גורמים שוליים באזור מגוריו, וכי קיים סיכון להמשך התנהלות שולית מצדו" (פסקה 5 להחלטה).

עוד יצוין כי מטיעוני המדינה באותו הליך עולה שנאשם נוסף, שנאשם בסחר בנשק, ה"מדורג גבוה בשרשרת העבריינית של אספקת אמל"ח", שוחרר למעצר בתנאי איזוק אלקטרוני, ללא שהוגש ערר בגין כך (פסקה 9 להחלטה).

(ב) בבש"פ 71/13 צדוק נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים; 2013) הוגש נגד העורר, יחד עם שבעה אחרים, כתב אישום שעניינו ייצור מטעני חבלה וסחר בהם.

לפי כתב האישום, הנאשמים ובהם העורר קשרו עם אחר לבצע פשע. האחר למד על ייצור מטעני חבלה, פעל להשגת החלקים הדרושים והרכיב מטענים בביתו, שניתן להפעילם מרחוק. הוא מכר את המטענים ליתר הנאשמים ומטען אחד לעורר. לפי כתב האישום העורר סחר יחד עם שלושה אחרים בנשק. העורר הגיע עם נאשם נוסף לבית האחר, הנאשם הנוסף נכנס לשאת ולתת עם האחר, בעוד העורר נותר להמתין בחוץ. בעודו ממתין קיבל העורר מנאשם אחר את שלט ההפעלה מרחוק, ולאחר מכן הובילו העורר והנאשם הנוסף את המטען לראשון לציון והסתירו אותו, ואז נעצרו. מטען החבלה הכיל תערובת חומר נפץ וכן חומר רסס. העורר הואשם בעבירות של סחר בנשק, נשיאה והובלת נשק וקשירת קשר לביצוע פשע.

שירות המבחן העריך כי נשקף מהעורר סיכון בינוני לביצוע עבירות אלימות בעתיד, התרשם לחיוב מהמפקחים המוצעים, והמליץ על מעצר בית בפיקוח בני משפחתו. בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו על העורר עד לתום ההליכים, נוכח הרשעה קודמת של העורר בגין תקיפה הגורמת חבלה ממשית בהיותו נער; ונוכח קביעת שירות המבחן כי לעורר נטייה ליצור קשרים חברתיים בעייתיים.

כב' השופט זילברטל קיבל הערר ופסק (בפסקה 7 להחלטה): "אין ספק שהעורר היה מעורב, לכאורה, בפרשה חמורה עד מאד. אלא שנראה שחלקו של העורר קטן מחלקו של הנאשם 2. בעוד שעל פי כתב האישום הנאשם 2 פנה לנאשם 6 ולסניור בבקשה לרכוש מטעני חבלה, לא נטען שהעורר היה מעורב בפניות שקדמו לרכישה. הנאשם 2 הוא זה שעלה לביתו של סניור במטרה "לסגור" את פרטי העסקה, בעוד שהעורר המתין בחוץ. הנאשם 2 הוא זה שהתקשר לסניור, לאחר רכישת המטען, וקיבל הסבר כיצד להפעילו. השלט-רחוק, שנועד להפעיל את המטען, נמצא ברשותו של הנאשם 2 (לאחר שהמטען הוסתר). ובנוסף פסק כב' השופט זילברטל "כמו כן, אינני שותף להערכת בית משפט קמא לפיה העורר מסוכן גם כשהוא ספון בביתו ומצווה שלא לצאת ממנו. כאמור, שירות המבחן התרשם כי העורר נוטה ליצירת קשרים חברתיים בעייתיים, וכי רצונו להשתייך חברתית מוביל אותו להסתבכויות שונות. סבורני, כי חלופה ראויה, כפי שהוצעה במקרה דנא, המבודדת את העורר מקשריו החברתיים הבעייתיים, מנטרלת במידה סבירה את המסוכנות המיוחסת לו."

כב' השופט זילברטל הורה לקבל את הערר, אך הוסיף לתנאי השחרור גם איזוק אלקטרוני.

(ג) בבש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים; 2011) (להלן: עניין יחזקאל)) הוגש נגד העורר כתב אישום שייחס לו עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, רכישת נשק והחזקתו שלא ברשות. העורר קשר עם הנאשם השני כדי לרכוש כלי נשק גנוב. הם יצרו קשר עם חייל צה"ל כדי שזה

ימכור להם הנשק - רובה סער מסוג "תבור" בעל כוונת טלסקופית. החייל גנב הנשק ומסר אותו לעורר ולנאשם השני, בתמורה ל-22,000 ₪.

כב' השופט עמית ציין כי העורר הוא בן 18.5 ללא עבר פלילי, ובן למשפחה נורמטיבית. תסקיר המבחן התרשם כי יש לו נטייה לפרוץ גבולות, אך נאמר בו שבני משפחתו יכולים לפקח עליו באופן ראוי, והמליץ על שחרורו לחלופת מעצר בית בבית הוריו ובפיקוחם.

השופט עמית קבע כי בנסיבות העניין השתיקה של העורר בחקירתו כמו אי מציאת הנשק **"מהווים רכיבים המחזקים את עילת המסוכנות"** (פסקה 7 להחלטה), ולא ניתן ללמוד מחומר הראיות מי הגורם הדומיננטי, העורר או שמא הנאשם השני. יחד עם זאת נפסק (בפסקה 11 להחלטה) **"שגם בעבירות נשק, כמו במרבית העבירות, לצד מעשה העבירה על בית המשפט לבחון את עושה העבירה. דהיינו, יש מקום לבחינה פרטנית של נסיבות המקרה, תוך מתן משקל לנאשם המסוים העומד בפני בית המשפט."**

בנסיבות העניין נוכח העובדה כי אביו של העורר, שהוצע כמפקח, היה בעל תפקיד בכיר במערכת הביטחון, והתחייב לפיקוח הדוק על העורר, קיבל בית המשפט העליון את הערר והורה על מעצר בית של העורר הכולל איזוק אלקטרוני, בפיקוח אביו כמפקח עיקרי, ובזמן העדרותו מהבית בפיקוח האם.

(ד) בבש"פ 4252/10 **מדינת ישראל נ' עאסלה** (פורסם במאגרים; 2010) נדון עניינו של המשיב, שיוחסה לו עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע; עבירות של החזקת נשק, סחר בנשק ויריות במקום מגורים. המשיב, על פי האישום, תיאם, ארגן והוציא לפועל, יחד עם שניים אחרים, מכירת אקדח ושני רימונים לסוכן משטרה, ובמהלך המכירה אף ירה מן האקדח ארבע יריות באזור מגורים. נגד המשיב התנהל הליך פלילי נוסף בגין החזקה ונשיאת נשק ותחמושת וכן בגין החזקת סכין שלא כדין. בית המשפט המחוזי קבע כי חלקו של המשיב באירוע הוא דומיננטי, אך אין לו חלק ביתר חמשת האישומים שבכתב האישום. על רקע זה נשלח המשיב למעצר בית, כשהוא אזוק באזיק אלקטרוני כל העת.

כב' השופט, כתוארו אז, ג'ובראן דחה את הערר, כשמשקל רב יוחס לעובדה כי כתב האישום שהוגש כרוך באישומים נוספים שאינם נוגעים למשיב, ולכן הותרו במעצר בנסיבות אלה תגורר עיוות דין מבחינתו. שיקול זה אינו נוגע בעניינו, אלא שעדיין יש לשים לב כי בבסיס הדברים עמדה נכונותו של בית המשפט העליון להימנע ממעצר מאחורי סורג ובריח נוכח קיומה של אלטרנטיבה ראויה בנסיבות העניין. בבסיס תוצאה זו עמד תסקיר חיובי של שירות המבחן, והיות חלופת המעצר מרוחקת ממקום ביצוע העבירות. כפי שציין כב' השופט ג'ובראן באותה הפרשה (הפסקאות בהחלטה אינן ממוספרות) **"...על בדיקת חלופת המעצר להיות קפדנית ומדוקדקת כדי להעריך בנסיבות המקרה את מסוכנותו של הנאשם."**

(ה) בבש"פ 7943/09 **זובידאת נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים; 2009) העורר הואשם בקשירת קשר לסחר בנשק. על פי כתב האישום אחד הנאשמים מכר כלי נשק לנאשמים האחרים, ובהם העורר. נאשם זה מסר לעורר שקית שהכילה שישה כלי נשק שהיו טעונים כל אחד במחסנית ובה שלושה כדורים. כששוטרים הגיעו למקום, העורר ניסה להימלט, כשהוא עולה עם רכבו על המדרכה, ואף נהג באלומות כשנתפס. לאור המלצת שירות המבחן, שוחרר העורר למעצר בית מוחלט, בתנאי איזוק אלקטרוני.

העורר הפר את התנאים המגבילים בשמונה הזדמנויות שונות. בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים לאור זאת, וכב' השופט דנציגר קיבל את הערר. הוא עמד על כך (בפסקה 16 להחלטה)

כי תפקידו של העורר בפרשה היה דומיננטי פחות, אין לו עבר פלילי, ותסקיר שירות המבחן קבע שהוא אינו מורגל בדפוסים עברייניים. כמו כן ההפרות הן שוליות יחסית.

לענייננו לא חשובה, כמובן, סוגיית ההפרות, אלא העובדה כי הנאשם באותה הפרשה לא נשלח למעצר מאחורי סורג וברח חרף האישומים החמורים נגדו.

(ו) בבש"פ 1947/09 **מדינת ישראל נ' לוי ואח'** (פורסם במאגרים; 2009) דובר בכתב אישום שהוגש נגד שני המשיבים ונגד נאשמים אחרים, שעניינו עבירות שונות ובהן נשיאת נשק, תחמושת ואביזר לנשק, קשר לפשע, החזקת נכס חשוד והכנת עבירה בחומרים מסוכנים. גם המשיבים היו שותפים להסתרת כלי נשק, הכוללים אקדח טעון, מחסנית ובה שמונה כדורים, משתיק קול ואחד עשר כדורים נוספים, בכוונה לעשות בהם פשע או עוון. המשיבים שמרו על שתיקה בחקירתם.

חלק מהנאשמים נותרו במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדם, אך בית המשפט הורה על שחרורם של שני המשיבים לחלופת מעצר. נפסק כי חלקו של המשיב 2 בפרשה לא היה גדול, ביחס לחלקם של האחרים; ואשר למשיב 1 חלקו היה גדול יותר מזה של משיב 2, אך פחות משל הנאשמים האחרים. תסקירי שירות המבחן נמנעו מהמלצה. בית המשפט המחוזי הורה על מעצר בית מוחלט ועל איזוק אלקטרוני. כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין קבע כי **"אכן, אין שחרור בערובה בעבירות נשק עניין פשוט... החזקת נשק לשם מעשים פליליים היא בין החמורים שבסיווגים, אם כי בנדון דידן לא הוברר עד תום טיב העבירה שסוכלה. שני הצדדים הצטיידו באסמכתאות שונות מבית משפט זה, שלפיהן נעצרו נאשמי עבירות בנשק עד תום ההליכים, ומנגד - אסמכתאות שבהן שוחררו בתנאים. העיון בהן מצביע על כך שהמדובר בהחלטות תלויות נסיבות"** (פסקה י"ד להחלטה). ובהמשך נפסק (בפסקה ט"ו להחלטה): **"בנידון דידן סבורני, כי חרף הנסיבות המחשידות, אין עסקינן לגבי שני משיבים אלה במצב שבו לא תסכון כל חלופה ואין לבדקה; זאת גם אם מובנת התלבטותו של שירות המבחן נוכח נסיבות הפרשה במכלולן והשתיקה. ניתן לבדוק חלופה, תוך שמניעת החשש לעבירות נוספות, שיקול מרכזי כאן, תיעשה במעצר בית מלא, איזוק אלקטרוני, והפקדות וערבויות גבוהות, בדירוג בין המשיבים - שכן משיב 1 חמור אף ממשיב [2], כפי שציין בית המשפט המחוזי"**.

בסופו של יום אישר בית המשפט העליון את שליחתם של המשיבים לחלופת מעצר אך הידק את התנאים הנלווים לה.

(ז) בבש"פ 3342/09 **פישקו נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים; 2009) מדובר היה בעורר שהאשם בקשירת קשר לפשע, שוד בחבורה, שוד מזוין, אחזקת נשק וסחר בנשק. לפי האישום נודע לעורר שהמתלונן, אותו לא הכיר קודם, מצוי ברכבו בלילה בכביש כשהוא בגילופין. אז קרא העורר לשני חבריו, וכולם יחדיו קשרו קשר לשדוד המתלונן. הם הוציאוהו מהרכב, היכו אותו, ובכלל זה בראשו עד שאבד הכרה, ושדדו ממנו אקדח הטעון במחסנית עם 10 כדורים. אחד הנאשמים מכר האקדח ומסר לעורר 500 ₪ מתמורת המכר. העורר עוד הספיק להיות מעורב בשוד אחר, שגם בגינו נאשם.

שירות המבחן ציין כי העורר אינו מכיר בבעייתיות שבהתנהגותו, והתקשה לבוא בהמלצה חד משמעית באשר לשחרור למעצר בית. בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, וכב' השופט (כתוארו אז) נאור אשרה ההמלצה. יחד עם זאת פסקה (בפסקה 6 להחלטה) **"על-אף גילו**

הצעיר של העורר, איני סבורה שנפל פגם המצדיק התערבות בהחלטה. עם זאת, איני שוללת את האפשרות כי אם תוצע חלופת מעצר אחרת, הדוקה יותר, ניתן יהיה להפיג במידה סבירה את החששות הנשקפים מן העורר."

זהו ביטוי מזוקק ביותר לחובה לבחון באופן ממצה חלופות מעצר רלוונטיות. אם במקרה זה לא פסה תקווה מן הארץ, כי אז ודאי שכך גם במקרה שלפנינו.

10. בנסיבות המקרה הנוכחי איני סבור, בהינתן האמור בכתב האישום ולאור טיעוני המבקשת, שניתן להסתפק בשחרור לחלופת מעצר במעצר בית. אז עולה השאלה האם ניתן לצמצם המסוכנות הנשקפת מהמשיב על-ידי מעצר בפיקוח אלקטרוני. אלא שכאן יש לזכור את הוראות סעיף 22ב(1) לחוק המעצרים הקובע כי **"לא יוטל מעצר בפיקוח אלקטרוני לגבי מי שנאשם בעבירות המפורטות להלן, אלא אם כן שוכנע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם קטין, ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני"**, וסייג זה יפה לעבירות בהן הואשם המשיב.

ואכן, יש לציין כי רוב האסמכתאות שהוצגו לעיל (בפסקה 9 להחלטה) הן מלפני התיקון לחוק המעצרים, שהוסיף את הסעיף האמור. על רקע זה, וככל שעומד על הפרק שימוש במעצר בפיקוח אלקטרוני, מוגבהת עוד יותר המשוכה הניצבת בפני המשיב. בית המשפט העליון כבר פסק כי אין בגיל צעיר, בבעיות רפואיות קשות, בהיעדר עבר פלילי או בהמלצה חיובית של שירות המבחן כדי להוות "טעמים מיוחדים שיירשמו" לצורך שליחה לפיקוח אלקטרוני.

כך, בעניין **אבו-עאבד** פסק כב' השופט עמית (בפסקה 6 להחלטה): **"אכן, העורר אך הגיע לגיל בגרות ואין לו עבר פלילי. אך בהינתן הסתבכותו של העורר בעבירה מעין זו, בכלי נשק מעין זה, כשהעורר הוא המקור לכאורה לאספקת כלי הנשק - איני רואה טעם מיוחד בגינו יש להתערב בהחלטת בית משפט קמא [להורות על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים]**". בעניין **בوتסאז** דובר היה במי ששירות המבחן המליץ על שחרורו לחלופת מעצר, שסבל מבעיות בריאות קשות ובהן מחלות לב ונכות באחת מרגליו, ועמד לזכותו עבר פלילי נקי למעט עבירות שבוצעו לפני עשור. בכל אלה לא היה כדי למנוע את שליחתו למעצר מאחורי סורג ובריאח נוכח מידת המסוכנות שבית המשפט ייחס לעורר (שהינה גבוהה יותר מזו של המשיב בענייננו, שכן שם העורר נטל חלק משמעותי במכירת הנשק). ובבש"פ 5981/17 **מדינת ישראל נ' מחאג'נה** (פורסם במאגרים; 2017) קבע כב' השופט עמית כי יש להורות על מעצרו של מי שנאשם כשהוא נוהג (בזמן פסילה) משטחי הרשות הפלסטינית לישראל, כשברכבו מוחבאים שני נשקים דמויי תת-מקלע. הוא ציין כי העובדה שאין למשיב עבר פלילי אינה מהווה טעם מיוחד המאפשר שחרור למעצר בפיקוח אלקטרוני וגם לא העובדה שהמשיב שם היה חולה ונדרש לעבור ניתוח לב בהקדם.

ובכל זאת, גם בעידן שלאחר התיקון, יש לבחון האם לא ניתן לצמצם את המסוכנות הנשקפת מהנאשם, בין השאר באמצעות מעצר בפיקוח אלקטרוני, ובכלל זה בעבירות סחר בנשק. החוק אמנם הגביה את הרף, אך לא סתם את הגולל על אפשרות זו. יש לזכור ולהזכיר כי גם סעיף 22ב(1) לחוק המעצרים כפוף לעקרון היסוד הבסיסי של החוק - לעקרון החוקתי (הנשקף גם מסעיף 1) - ולפיו חובה לבדוק אם **"לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה"** (סעיף 21ב(1) לחוק המעצרים). הטענה כי אישום חמור בעבירות נשק מחייב מעצר מאחורי סורג ובריאח היא בלתי חוקתית ואינה עולה

בקנה אחד עם עקרונות היסוד הנשקפים מחוק המעצרים עצמו. וניתן אכן למצוא דוגמאות לכך שגם היום לא נשלחים, בהכרח, חשודים בעבירות נשק חמורות למעצר מאחורי סורג ובריה (ראו לעיל את הרקע העובדתי של עניין **פלוני**, את האמירה כי ניתן לשלוח את פלוני למעצר בית, ואת העובדה כי נאשם אחר באותה הפרשה, שחלקו בה גדול יותר, נשלח למעצר באיזוק אלקטרוני).

11. ומה בנסיבות המקרה הנוכחי?

לטעמי, בעניינינו קמים כמה שיקולים שבמשקלם המצטבר יכולים לכוון את אותם טעמים מיוחדים שיש לרשם, ושמאפשרים שליחה למעצר בפיקוח אלקטרוני:

(א) ראשית, יש להתייחס למאפייני האישום המיוחס למשיב. מקובלת עלי עמדת המבקשת כי האישום נגדו הוא חמור, וחלקו בפרשה אינו שולי. כאמור ישנן ראיות לקשירת קשר בין המשיב לבין הנאשם האחר לגניבת נשק. נראה כי קשריו של המשיב עם החייל הם שאפשרו את גניבת הנשק, והמשיב נטל חלק פעיל בנסיעה לבסיס לרמת הגולן ובהטמנת הנשק. אלא שבכך אין די. במסגרת הליך זה אין אנו מסתפקים בשאלה האם המעשים בהם מואשם המשיב הם חמורים. התשובה לכך היא בחיוב. הדילמה הרלוונטית בוחנת את מאפייניו של הסיכון הנשקף מהמשיב לפגיעה באינטרסים ציבוריים אם לא יעצר. מבט זה צופה פני עתיד. המעצר הרי אינו בא להעניש על העבר אלא להתמודד עם סיכון עתידי.

ובעניין הסיכון העתידי קיים הבדל ניכר בין המשיב לבין עניינו של הנאשם האחר. נראה כי הנאשם האחר הוא הבקיא בעולם הסחר בנשק, ובגורמים עמם יש ליצור קשר כדי לממש עסקאות כאלה ואחרות. הוא זה שיצר קשר עם מר עודה. עד המדינה לא נפגש כלל עם המשיב. הנאשם האחר הוא שיצר קשר עם ארגון הפשיעה. המשיב לא נטל חלק בפגישה בה נמסר הנשק לעד המדינה. לכן אין בעובדה שהנשק לא נתפס כדי לשנות במקרה זה, שכן אין חולק שהנשק לא נמצא עוד במקום בו הוסתר אלא נמסר על-ידי הנאשם האחר (ולא על ידי המשיב), ואין מקום לסברה כי המשיב שלפנינו יודע את מיקומו בעת הזאת.

בנסיבות אלה גדלה האפשרות כי פיקוח הדוק על המשיב יפחית במידה רבה את הסיכון הנשקף ממנו, וימנע את מעורבותו בעסקאות נשק נוספות.

ההבדל המשמעותי הקיים בין המשיב לבין הנאשם האחר, מבחינת הסיכון העתידי הנשקף ממנו הוא שיקול כבד משקל, ויכול להוות טעם מיוחד במובן החוק. אכן, ישנן ראיות הקושרות בין המשיב לבין הנעת התהליך שהוביל לגניבת הנשק ולסחר בו. על רקע זה מתבקש שהפיקוח עליו יהיה הדוק במיוחד. הידוק הפיקוח על-ידי פיקוח אלקטרוני יכול בהחלט לצמצם את הסיכון הנשקף מהמשיב, ולכן, אין לשלול את השימוש בו בנסיבות העניין.

(ב) על כך יש להוסיף שיקולים נוספים, שאין בכל אחד מהם כשלעצמו להוות טעם מיוחד, אך **במשקלם המצטבר**, ובתוספת שיקול הסיכון העתידי, יש בהם כדי להטות את הכף. ונזכור כי החוק מכיר במפורש ביכולת של שיקולים הנוגעים "**בנסיבותיו האישיות של הנאשם**" לשמש כטעמים מיוחדים. בין אלה יש למנות את השיקולים הבאים:

(1) מצבו הרפואי של המשיב, שלא אפרט כאן מחמת צענת הפרט (ראו בעמ' 2 לתסקיר מיום 6.5.18);

(2) גילו הצעיר יחסית;

(3) היעדר עבר פלילי בתחום עבירות הנשק, וקיומו של עבר פלילי מצומצם יחסית. אכן, לחובת המשיב הרשעות בשתי עבירות קודמות. החמורה יותר שבהן היא משנת 2014 אז הורשע בעבירות של ניסיון פציעה בנסיבות מחמירות, החזקת סכין שלא כדין ואליונות כלפי ממלא תפקיד. מדובר היה באירוע חמור יחסית, בו השליך המשיב על המתלונן חלונות זכוכית, כיסא ובקבוק, ואף רץ לעבר המתלונן עם סכין, ונבלם על ידי חיילים המצויים במקום. בגין כך הוטלו עליו חמישה חודשי מאסר בפועל.

מאז חלפו כארבע שנים, ולעבירת החזקת האגרופן בה הורשע לאחר מכן לא נלווה מימד של אלימות.

מכל מקום, עבירות אלה אינן מכוננות מסוכנות בתחום הנשק, והמשיב אינו מואשם בעבירות אלימות, אך אין להתעלם מהן. המשמעות העולה מהן היא שלצד הפיקוח האלקטרוני נדרש פיקוח אנושי בעל סמכות, שיוכל אכן לצמצם הסיכון מפני התפרצויות המשיב.

(4) עוד יש לקחת בחשבון את המלצת שירות המבחן בעניינו של המשיב, שהמליץ לשלוח אותו למעצר בית.

אכן, לא מדובר בתסקיר חד ממדי, אך אינני סבור כי קיים פער בלתי מוסבר בין הניתוח של שירות המבחן לבין מסקנתו הסופית. אין להעמיד דרישה כי התסקירים של שירות המבחן יהיו כולם שופעי מסרים חיוביים כדי שניתן יהיה להצדיק שחרור לחלופת מעצר. תסקירים מטבעם מציגים, במקרים רבים, מסרים מורכבים. התסקיר הוא מורכב, כיוון שהוא עוסק בבני אדם, ובני אדם הם יצורים מורכבים.

גם נסיבותיו של המשיב שלפנינו הן מורכבות. אכן התסקיר הראשון (מיום 6.5.18) ציין כי המשיב מתקשה להתבונן בעצמו לעומק ובביקורתיות. עוד צוין כי השיפור במצבו יכול להוביל לחידוש קשרים חברתיים **"לרבות אלה העומדים ברקע למיוחס לו כיום"** (עמ' 2 לתסקיר). יחד עם זאת באותו התסקיר נכתב ש**"התרשמנו כי אינו מאופיין בדפוסים עברייניים עמוקים, אלא מונע יותר מתוך חולשה אישיותית וחוסר בשלות"** (עמ' 3 לתסקיר). ובתסקיר מיום 31.5.18 צוין כי **"אנו מעריכים כי [המשיב] יוכל להיענות לתנאים מגבילים הדוקים בליווי פיקוח אנושי צמוד והמשך מעורבות שירותנו בפיקוח מעצר"** (עמ' 2). על כך יש להוסיף את השפעתו הקשה של המעצר על המשיב, שניכרת לכל ואת העובדה כי נולדה לו תינוקת בת יומה. כל אלה יוכלו להוות גורמים מרסנים עבורו.

כאמור לטעמי אין להסתפק בנסיבות אלה במעצר בית אלא נדרש פיקוח אלקטרוני, אך לשורה התחתונה אליה הגיע שירות המבחן יש משמעות.

12. על רקע זה אני סבור כי המקרה שלפנינו הוא בעל טעמים מיוחדים, שצוינו לעיל, המאפשר לשקול לצמצם את הסיכון הנשקף מהמשיב באופן כזה שיצדיק הימנעות ממעצר מאחורי סורג ובריח ושליחה למעצר בפיקוח אלקטרוני.

אכן, המשיב שתק בחקירותיו, אך שתיקה זו, המגבירה את הסיכון הנשקף ממנו, אינה מונעת את שחרורו לחלופת מעצר. כבר ראינו דוגמאות לכך שנאשמים בעבירות נשק ששתקו בחקירותיהם שוחררו ממעצר מאחורי סורג ובריח

בנסיבות המתאימות (ראו לעיל בפסקה 9). בנסיבות העניין, שעה שאין טענה כי המשיב בקיא באורחותיו של ארגון הפשע, להבדיל מהנאשם האחר, אינני סבור כי שתיתקו צריכה לשנות מהמסקנה אליה הגעתי.

בנוסף, אינני סבור כי קיים כאן חשש לשיבוש המצריך הגעה לתוצאה אחרת. אכן, המבקשת הצביעה על שיחות בין אמו של המשיב לבין המשיב בעניין הרכב [מב/4], ועל התנהלותו של המשיב ביחס לחייל. ראיות אלה אכן פוסלות את אמו של המשיב מלשמש כמפקחת בעניינו. אלא שמכאן ועד חשד לשיבוש בכל הנוגע לעבירת הנשק רחוקה הדרך. עובדה היא כי ראיות אלה כולן היו בדיעת המאשימה כשהגישה את הבקשה למעצר עד תום ההליכים, ובקשה זו נעדרה הפניה לעילת שיבוש. ואכן, יש בראיות האמורות כדי להצדיק דרישה לפיקוח הדוק מצד מפקחים ראויים, אך אין הן מונעות שליחה למעצר בפיקוח אלקטרוני ככל שיוצג מערך פיקוח הדוק דיו.

13. בקביעה כי ניתן לשקול בנסיבות העניין מעצר בפיקוח אלקטרוני אין די. יש להצביע על קיומו של מערך מפקחים טוב, שיוכל להתמודד עם הסיכונים העתידיים העולים מהמשיב. כפי שצוין לאחרונה כב' השופט קרא (בבש"פ 1939/18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (פורסם במאגרים; 2018; בפסקה 12 להחלטה): **"הפיקוח האלקטרוני אינו אלא רכיב משלים בחלופת מעצר למפקחים אנושיים, והוא נועד לשמש חיזוק לפיקוח אנושי, ולא להחליפו... על כן, בטרם יורה בית המשפט על מעצרו של עצור בפיקוח אלקטרוני, עליו להשתכנע כי ניתן לתת אמון במפקחים, וכי הם מהווים גורמי סמכות עבור העצור."**

כך בדרך כלל, ושעה שבאים אנו לבחון מפקחים על נאשמים בעבירות נשק יש לזכור את פסיקתו של בית המשפט העליון לפיה יש להותיר אישור פקחים שהם קרובי משפחה של הנאשם לנסיבות יוצאות דופן. כך, בעניין **יחזקאל פסק כב' השופט עמית** (בפסקה 11 להחלטה):

לעניין זה, יש חשיבות מיוחדת לשאלה מי המפקחים המוצעים, באשר על דרך הכלל, אישור קרובי משפחה כמפקחים בעבירות נשק מהווה חריג יוצא דופן, ועמד על כך השופט רובינשטיין בעניין הניה:

"ואולם, בשל המסוכנות צריכה להיות חלופה ברמה גבוהה ביותר של ביטחון שלא תופר, ואישור קרובי משפחה בכגון דא כמפקחים צריך לדידי להיות חריג יוצא דופן (ראו לעניין קרובי משפחה בש"פ 7602/04 מדינת ישראל נ' אבו אלהוא [...]) (השופט גרוניס)...".

בית המשפט העליון חזר על הדברים גם בעת האחרונה בהחלטת כב' השופט אלרון בבש"פ 9713/17 **שקיר נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים; 2017), כששלל חלופת מעצר בפיקוח מפקחים שהם קרובי משפחה (בפסקה 11 להחלטה): **"[המפקחים המיועדים הם קרובי משפחתו של העורר - אפשרות שבית משפט זה הביע לא אחת את הקשיים הטמונים בה, ביחס לנאשמים בעבירות נשק]."**

14. בנסיבות המקרה הנוכחי, דווקא נוכח התפרצויותיו של המשיב, ודווקא לאור האמור בתסקיר שירות המבחן הראשון שהוצג בתמצית לעיל, על הפיקוח להיות הדוק, ואסרטיבי. צריכים להיות מוצגים מפקחים שיוכלו לא רק למנוע מהמבקש לצאת את מקום המעצר בפיקוח, אלא גם לוודא כי לא נוצר קשר אסור בינו לבין גורמים שוליים כאלה ואחרים, ולאכופ עליו הימנעות מיצירת קשר כאמור. על רקע זה יש לבחון את המפקחים שאושרו על ידי שירות המבחן:

(א) מר אלחרר עשה עלי רושם כמי שיכול להיות אכן מפקח אסרטיבי כהמלצת שירות המבחן. אלא שבמהלך חקירתו הנגדית התברר כי אחותו היא בת זוגו של הנאשם האחר. מבלי להטיל חלילה דופי במר אלחרר עצמו, מן הראוי היה שנתון זה יימסר לשירות המבחן עובר להכנת תסקירו. מר אלחרר ציין כי אין לו כל קשר עם הנאשם האחר, אך בכך אין די. היותו מפקח עלול לבסס "ערוץ ישיר" בין הנאשם האחר, שב"כ המשיב טוען כי מסוכנותו גבוהה משמעותית, לבין המשיב עצמו.

אני פוסל אפוא את מר אלחרר מלשמש כמפקח על המשיב.

(ב) שירות המבחן קבע כי גב' ג'רבי, דודתו של המשיב (אחות אמו) יכולה להוות דמות סמכותית, ומטילה מגבלות עליו. הרושם שקיבלתי במהלך חקירתה הנגדית בפניי היה שונה. ויודגש, עניינו של המשיב מצדיק פיקוח הדוק מצד דמויות שהיו מסוגלות לפקח לא רק על כך שימנע מלצאת את ביתו, אלא גם שימנע מיצירת קשר עם גורמים שוליים מתוך ביתו. נוכח נטייתו להתפרצויות, כפי שעולה מהרקע הפלילי הקודם שלו, הסמכותיות שגורמים אלה צריכים להפגין חייבת להיות מהותית. כאמור, פסיקתו של בית המשפט העליון מטילה רף גבוה בפני אישור בני משפחה קרובים, המבקשים לשמש מפקחים, והרושם שקיבלתי הוא שאין להטיל משימה זו על גב' ג'רבי. אכן, המלצת שירות המבחן הייתה שונה, אך שירות המבחן הוא גורם ממליץ, וההחלטה הסופית היא בידי בית המשפט.

אין בכך כדי למנוע מגב' ג'רבי לסייע בפיקוח על המשיב, אך היא לא תוכל לשמש כמפקחת יחידה.

(ג) אשר לרעייתו של המשיב, שירות המבחן התרשם (בתסקיר הראשון מיום 6.5.18) כי מדובר באשה צעירה אך בוגרת, היכולה לנקוט באסרטיביות כלפיו תוך העברת מסר ברור. הוסיף שירות המבחן וקבע שהיא הפגינה עמדה סמכותית ובלתי מטשטשת באשר לאחריותו למצבו. על רקע זה המליץ לאשרה כמפקחת.

אלא שהתמונה הראייתית העולה היא מורכבת יותר. **ראשית**, קיים ספק לגבי מידת הסמכותיות של המפקחת המוצעת. באחת מהאזנות הסתר (מספר שיחה 517) שבחומר החקירה, מלינה רעייתו על כך שהמשיב "**רק מלכלך ומקלל ומשפיל**" אותה. אכן, באותה השיחה היא משיבה לו כגמולו, נזפת בו, והמשיב ביקש ממנה להתחשב במצבו ("**את לא רואה משהו לא בסדר אתי**"). אך תוצאת השיחה הקשה מובילה למצב דברים בו בת הזוג בוכה (ויש לציין את דברי ב"כ המשיב לפיהם גם המשיב נשמע בוכה יחד עמה). אין המדובר בעניין נקודתי. קשה להתעלם מהאמירות הקשות שהשמיע המשיב כלפיה בשיחה 512, שלא אפרט כאן, והדברים מדברים בעד עצמם. **שנית**, קיימת שיחה בעייתית נוספת (שיחה 530) בה משוחח המשיב עם בת זוגו לגבי השאלה מה לומר לשוטרים ומה לא.

ב"כ המשיב ציין כי מדובר בצורת דיבור שהמשיב סובל ממנה כתוצאה ממצבו הבריאותי, ושבת זוגו התייחסה לדברים בחקירותיה במשטרה, שם ציינה כי "אין היא מתרגשת" מצורת דיבור זו, אך עדיין יש בדברים כדי להטיל צל על היותה דמות אוטוריטטיבית כלפי המשיב, ובנוסף אין בכך ליתן מענה לשיחה הבעייתית ביחס לשוטרים שהוזכרה לעיל. אם נוסיף לדברים את עמדתה העקרונית של פסיקת בית המשפט העליון, המציינת כי יש לשמור פיקוח של בני משפחה קרובים בעבירות אלה למקרים נדירים, המסקנה המתבקשת לטעמי היא שאין המדובר במקרה נדיר שכזה, ואין לאשר את בת זוגו של המשיב כמפקחת.

אני פוסל אפוא את בת זוגו של המשיב מלשמש כמפקחת עליו.

(ד) במהלך הדיון היום נחקר המפקח הרביעי שאושר על ידי שירות המבחן, מר אדרעי, אביה של רעייתו של המשיב. מפקח זה עשה עלי רשם מצוין. מדובר בדמות סמכותית ביותר, שמשמש כפקח אכיפה וכמנהל מחלקת גנים ונוף באחת העיריות. הוא הקים יחידת חילוץ והצלה, מתנדב ותורם רבות לקהילה, ומסר כי יוכל לפקח על המשיב משעות אחה"צ כשהוא מסיים את עבודתו ועד הבוקר למחרת. דמות זו תוכל לוודא כי המשיב שומר על התנאים המגבילים הנלווים למעצר בפיקוח אלקטרוני. המבקשת מצביעה על כך שמפקח זה לא מודע לעברו הפלילי של המשיב, לסיכון העולה ממנו, לקשר בין המשיב לבין החייל מושא האישום, וכיו"ב, אך אין לי ספק כי מפקח זה יהיה מחויב לפיקוח, ושעה שייכנס לעובי הקורה יגלה מחויבות מלאה למנוע לא רק את יציאתו של המשיב ממקום המעצר באיזוק, אלא גם למנוע כל קשר שלו עם גורמים בעייתיים.

אני מאשר אפוא את מר אדרעי כלשמש מפקח על המשיב.

15. התוצאה היא כי ניתן לשקול בנסיבות העניין את שליחתו של המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני; יחד עם זאת פסלתי את המפקחים המוצעים למעט המפקח הרביעי.

דיון המשך נקבע ליום 26.6.18 שאז תיבדק האפשרות שהמשיב יציג מפקחים אלטרנטיביים. המשיב יוותר במעצר עד החלטה אחרת.

ניתנה היום, ו' תמוז תשע"ח, 19 יוני 2018, בהעדר הצדדים.